

UCHWAŁA NR V/26/2007
RADY GMINY W DOBRONIU
z dnia 27 lutego 2007 r.

**w sprawie uchwalenia „Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Dobroń” na rok 2007**

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminny (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 , Nr 175, poz.1457 ; z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337) oraz art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2002 r. Nr 147, poz.1231, Nr 167, poz. 1372; z 2003 r. Nr 80,poz.719, Nr 122, poz. 1143; z 2004 r. Nr 29, poz.257, Nr 99, poz. 1001, Nr 152, poz. 1597, Nr 273, poz. 2703; z 2005 r. Nr 23, poz. 186, Nr 132, poz. 1110, Nr 155, poz.1298, Nr 179,poz.1485 ; z 2006 r. Nr 170, poz. 1217, Nr 171, poz. 1225, Nr 220, poz.1600) - **Rada Gminy w Dobroniu uchwala, co następuje :**

§ 1. Postanawia uchwalić „Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Dobroń” na rok 2007, w wersji stanowiącej załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Program, o którym mowa w § 1 realizowany będzie przez pełnomocnika powołanego przez Wójta Gminy Dobroń.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobroń.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2007 roku.

PROGRAM PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY DOBRÓŃ NA 2007 ROK

WSTĘP

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych zakłada, iż większość działań z tym związanych zlokalizowana jest na poziomie gmin. Gminy, bowiem dysponują największą wiedzą o problemach społeczności lokalnej, a tym samym mogą podejmować środki zaradcze i naprawcze kierowane do swych mieszkańców.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych należy do zadań własnych Gminy.

W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Podstawą tego zdecentralizowanego systemu, który oprócz ustawy stanowi dokument w zakresie podejmowania działań zmierzających do realizacji zadań jest „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” uchwalany corocznie przez Radę Gminy. Dlatego też bardzo ważnym etapem jest etap planowania działań, aby zadania, które zamierzamy realizować w danym roku zostały zawarte w „Programie...”.

Dużą rolę w tym zakresie odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która inicjuje zadania objęte „Gminnym Programem”.

Zadania ujęte w „Programie” są w całości finansowane ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

CELE PROGRAMU

Poprzez realizację zadań zawartych w „Programie” będą w 2007 r. podejmowane działania na rzecz:

- Zwiększania wiedzy wśród lokalnej społeczności w zakresie problematyki uzależnień,
- Zapobiegania powstawania nowych problemów alkoholowych oraz zmniejszania rozmiarów problemów istniejących,
- Promowania postaw społecznych istotnych z punktu widzenia problematyki uzależnień,
- Ulepszania sposobów radzenia sobie z problemami najczęściej występującymi aktualnie na terenie Gminy,
- Tworzenia bazy materiałowej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji zadań,
- Zmniejszania ilości interwencji z udziałem osób nietrzeźwych, naruszających prawo i porządek publiczny,

ZADANIA STRATEGICZNE

1. Rozpowszechnianie profilaktycznych programów informacyjnych i psycho-educacyjnych wśród dzieci i młodzieży.
2. Zwiększanie dostępności i skuteczności terapii dla osób uzależnionych i ich rodzin.
3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej.
4. Edukacja grup zawodowych i ich przygotowania do współdziałania.
5. Racjonalne i elastyczne ograniczanie dostępności do alkoholu.
6. Współdziałanie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Policją w zakresie wdrażania nowych procedur interwencji wobec przemocy domowej.
7. Współdziałanie z instytucjami, stowarzyszeniami, grupami samopomocowymi, duszpasterstwem trzeźwości oraz z osobami fizycznymi w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii.

DANE STATYSTYCZNE

Gmina Dobroń liczy na dzień 1 grudnia 2006 r. 6 683 mieszkańców, w tym 3 250 mężczyzn i 3 433 kobiet. Osoby pełnoletnie – 5 299, czyli 79,29 %.

Na terenie Gminy znajduje się 27 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:

- Detaliczne – 18,
- Gastronomiczne – 9.

Na jeden punkt sprzedaży przypada 248 mieszkańców, w tym osób pełnoletnich – 196.

Na podstawie wskaźników Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 3 % populacji, czyli 200 osób, to osoby uzależnione,
- 5 % populacji, czyli 334 osób, to osoby współuzależnione (członkowie rodzin osób uzależnionych),
- 15 % spośród osób uzależnionych, czyli 30 osób, to osoby gotowe do podjęcia leczenia.

Realizacja zadań wymienionych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi będzie przebiegała na następujących płaszczyznach działania:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Zgodnie z obowiązującym w Polsce systemem diagnostycznym, uzależnienie od alkoholu identyfikowane jest jako zespół właściwości fizjologicznych, emocjonalnych, behawioralnych i poznawczych, które pojawiają się w wyniku wieloletniego używania alkoholu. Właściwości te – po próbie abstynencji – mogą wywołać nawrót choroby.

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą bio-psycho-społeczną i uszkadza cztery podstawowe sfery życia i zdrowia – fizyczną, psychiczną, społeczną i duchową. W procesie terapii należy pacjentowi dostarczyć okazji do naprawy wszystkich tych sfer.

Podstawowe cele terapii:

- Zachowanie trwałej abstynencji,
- Poprawa zdrowia psychicznego i fizycznego,
- Nabycie umiejętności niezbędnych do rozwiązywania problemów emocjonalnych i rozwój osobisty.

Podstawową metodą stosowaną w terapii osób uzależnionych są metody psychoterapeutyczne, a zwiększenie dostępności terapii uzależnienia dla mieszkańców Gminy stanowi podstawowe zadanie samorządu.

W ramach tego obszaru w roku 2007 realizowane będą następujące zadania:

1. Działania profesjonalne poprzez prowadzenie zajęć terapii indywidualnej i terapii grupowej przez certyfikowanego specjalistę lub instruktora terapii uzależnień.
2. Wspieranie działalności trzeźwości nieprofesjonalnej w ramach ruchu samopomocowego, w tym Grupy Abstynenckiej AA „Wojciech” oraz dawanie tzw. „świadcstwa trzeźwości”.
3. Dofinansowywanie zajęć terapeutycznych odbywających się w trakcie obozów organizowanych przez Kluby Abstynenta z innych terenów oraz w innych placówkach na terenie i poza terenem Gminy.

4. Kontynuacja działalności „Gminnego Punktu Konsultacyjnego”, którego zadaniem jest diagnozowanie problemów i zaplanowanie pomocy dla wszystkich członków rodziny.

Do zadań „Punktu Konsultacyjnego” należy przede wszystkim:

- Dostarczenie informacji o możliwości podejmowania profesjonalnej terapii,
- Motywowanie i kierowanie do leczenia,
- Udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom po zakończeniu terapii odwykowej oraz członkom ich rodzin.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Szkody zdrowotne wywołane alkoholem nie ograniczają się do szkód występujących u osób uzależnionych, lecz dotyczą także członków ich rodzin. Niejednokrotnie żyją w stanie ciągłego stresu, co staje się przyczyną występowania u nich zaburzeń związanych z przystosowaniem, określanym mianem współuzależnienia.

Cechy współuzależnienia, to:

- Nieświadome wspomaganie choroby alkoholowej przez osłanianie i ochronę osoby uzależnionej przed konsekwencjami picia,
- Koncentracja myśli i działań na osobie uzależnionej i jej piciu,
- Poczucie bezradności i godzenie się na ponoszenie wysokich kosztów spowodowanych nadużywaniem alkoholu,
- Cierpienie i chaos w życiu uczuciowym, niepokój, gwałtowne zmiany nastroju, prowadzące do sięgania po środki nasenne, uspokajające, a także po alkohol,
- Zaburzenia psychosomatyczne i nerwice,
- Pustka duchowa.

Szczególnie silnego stresu, poczucia niepewności i obaw o przetrwanie rodziny doświadczają dzieci, gdzie jedno lub oboje rodziców nadużywa alkoholu. Często są

świadkami lub ofiarami przemocy psychicznej i fizycznej. Osoba, która wychowała się w takiej rodzinie w dorosłym życiu przejawia wiele nieprawidłowości. Powstały na tym tle zespół zaburzeń przystosowania nazywamy syndromem Dorosłego Dziecka Alkoholika. Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym powinno być jednym z priorytetowych zadań, które podejmują samorządy w ramach realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Istotną rolę w zakresie pomocy dzieciom odgrywają środowiskowe świetlice opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego, wspierające rodzinę w sprawowaniu jej podstawowej funkcji.

Zadaniem Gminy jest podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Przesłanki do wdrożenia takiego postępowania zawarte są w art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Wykonawcą zadania jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powołana przez Wójta Gminy.

Realizacja zadań na tej płaszczyźnie działania powinna odbywać się na terenie naszej Gminy poprzez:

1. Prowadzenie terapii dla osób współuzależnionych, w tym dla dorosłych dzieci alkoholików.
2. Wspieranie rodzin z problemem alkoholowym poprzez objęcie dzieci działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi w istniejącej placówce opiekuńczo – wychowawczej przy Szkole Podstawowej w Chechle. W miarę możliwości dążyć do utworzenia takich placówek przy pozostałych szkołach.
3. Organizowanie oraz dofinansowanie różnych form wypoczynku połączonego z realizacją programów profilaktyki uzależnień, przeznaczonych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz z tzw. „grup ryzyka”.
4. Finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych zwiększających kompetencje w zakresie niesienia pomocy osobom współuzależnionym.
5. Podjęcie działań w zakresie rozwijania systemu przeciwdziałania przemocy w środowisku rodzinnym i szkolnym. Nawiązanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współdziałania z Gminnym Ośrodkiem

Pomocy Społecznej, Policją, dyrektorami szkół, służbą zdrowia, kuratorami sądowymi.

6. Zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec określonych ustawowo kategorii osób uzależnionych. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów alkoholowych, na której spoczywa obowiązek podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu składa wnioski do Sądu. Orzeczenie takie wydaje Sąd Rejonowy na wniosek Komisji poparty niezależną opinią dwóch biegłych, tj. lekarza psychiatry i psychologa.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Młodzi ludzie mają tendencję do podejmowania zachowań ryzykownych dla zdrowia. W związku z tym w profilaktyce tych zachowań rekomendowane jest tworzenie programów edukacyjnych dotyczących różnych rodzajów środków uzależniających (alkohol, tytoń, narkotyki).

Skuteczna profilaktyka powinna oddziaływać na różne środowiska, jednak w praktyce najbardziej dostępnym miejscem jest szkoła. Znacznie trudniej jest oddziaływać na rodzinę, a jeszcze trudniej na społeczność lokalną.

Realizacja profilaktycznych działań informacyjnych i edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży na terenie naszej Gminy, to przede wszystkim:

1. Prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, odpowiadających standardom wyznaczonym przez technologie profilaktyczne.
2. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych.
3. Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą, organizowanych dla nauczycieli, pedagogów i innych grup społecznych i zawodowych.

4. Organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
5. Prowadzenie zajęć sportowych w różnych formach przez osoby posiadające odpowiednie przygotowanie merytoryczne.
6. Organizowanie w szkołach oraz klubach sportowych nagradzanych konkursów o tematyce antyuzależnieniowej.
7. Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez dofinansowywanie zajęć pozalekcyjnych w szkołach oraz kół zainteresowań prowadzonych w Gminnym Ośrodku Kultury.
8. Zorganizowanie w okresie wakacji półkolonii połączonych z zajęciami profilaktycznymi oraz dofinansowywanie obozów i wycieczek, w trakcie trwania których prowadzone będą zajęcia profilaktyczne.
9. Zdiagnozowanie środowiska dzieci i młodzieży szkolnej poprzez przeprowadzenie badań ankietowych wśród wybranej populacji uczniów na temat kontaktu z alkoholem i narkotykami.

IV. Wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Wykonanie poszczególnych zadań „Gminnego Programu” Gmina może powierzyć organizacjom pozarządowym, pod warunkiem, że w Statucie tej organizacji zawarty jest zapis określający jej zaangażowanie w sprawy związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Zadania z tej płaszczyzny zawarte są w poprzednich grupach działań, które obejmują oddziaływania rehabilitacyjne kierowane do osób uzależnionych i członków ich rodzin oraz organizowanie grup wsparcia.

Zakładamy, że innymi zadaniami realizowanymi na tej płaszczyźnie będą:

1. Dofinansowywanie imprez propagujących zdrowy tryb życia, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
2. Wspieranie lub powierzanie podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego w zakresie zorganizowania wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych, połączonego z profilaktyką uzależnień.

3. Współdziałanie z Kościołem Parafialnym w zakresie realizacji zadań profilaktycznych, skierowanych do osób uzależnionych i współuzależnionych.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy.

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych Gmina może podjąć interwencję oraz wystąpić przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego. Wniesienie aktu oskarżenia do sądu wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego przez Policję.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez przeprowadzanie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych.

Działania kontrolne przeprowadzane będą przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na podstawie upoważnienia Wójta Gminy, jako organu zezwalającego na sprzedaż, przy udziale funkcjonariuszy Policji.

W przypadku otrzymania sygnału o łamaniu prawa przez sprzedawców napojów alkoholowych, działania kontrolne przeprowadzone będą w trybie natychmiastowym.

Zadania ujęte w „Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” są inicjowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powołanych przez Wójta Gminy.

Jako wynagrodzenie członków Komisji, rekompensujące koszty za czas utracony ustala się w formie diety ryczałtowej za udział w posiedzeniu Komisji w wysokości:

- 125,- zł dla Przewodniczącego Komisji,
- 90,- zł dla każdego członka Komisji.

Przedstawiony „Program Profilaktyki” zawiera bardzo wiele różnorodnych zadań, realizacja których wymagać będzie nie tylko znacznych nakładów finansowych, ale również współdziałania Komisji z przedstawicielami różnych instytucji, a przede wszystkim ze szkołami, Ośrodkiem Pomocy Społecznej i rodzicami.